כריתות

עין יעקב

geulaquiz.com

פרק א

א כריתות פרק א - א אָמַר לְהוּ רַב מְשַׁרְשִׁיָא לְבָנֵיהּ: כִּי בָּעֵיתוּ[לְמֵיזַל] לְמִגְמַר קַמֵּי רַבְכוֹן וכו׳.

ב אָמַר מַר: כְּשֶׁהוּא שׁוֹחֵק אוֹמֵר: הֵיטֵב הַדֵּק, הַדֵּק הֵיטֵב. מְסַיְּיעַ לֵיהּ לְרַבִּי יוֹחָנָן, דְּאָמַר רַבִּי יוֹחָנָן: כְּשֵׁם שֶׁהַדִּבּוּר רַע לַיַּיִן, כֵּן הַדִּבּוּר יָפֶה לַבְּשָׂמִים.

ג ב תָּנוּ רַבָּנָן: פִּטּוּם הַקְּטֹרֶת, הַצָּרִי וְהַצִּפֹּרֶן וכו׳ א״ר יוחנן י״א סמנין נאמרו לו משה מסיני א״ר הונא מאי קראה (שמות ל): ״קח לך סמים״ וגו׳. אָמַר רַב (חמא) [חָנָא] בַּר בִּיזְנָא, אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן חֲסִידָא: כָּל תַּעֲנִית שֶׁאֵין בָּהּ מִפּוֹשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל, אֵינָהּ תַּעֲנִית, שֶׁהֲרֵי חֶלְבְּנָה רֵיחָהּ רַע, וּמְנָאָהּ הַכָּתוּב בֵּין סַמָּנֵי הַקְּטֹרֶת. אַבַּיֵי אָמַר: מֵהָכָא: (עמוס ט) ״וַאֲגַדְתּוֹ עַל אֶרֶץ יְסָדָהּ״. תָּנוּ רַבָּנָן: (במדבר טו) ״אֶת ה׳ הוּא מְגַדֵּף״. אֵיסִי בֶּן יְהוּדָה אוֹמֵר: כְּאָדָם הָאוֹמֵר לַחֲבֵרוֹ: גָּרְפָתְּ קְעָרָה וְחִסַּרְתָּ. קָסָבָר, מְגַדֵּף, מְבָרֵךְ אֶת הַשֵּׁם הוּא. רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה אוֹמֵר: כְּאָדָם שֶׁאוֹמֵר לַחֲבֵרוֹ: גָּרַפְתָּ קְעָרָה וְלֹא חִסַּרְתָּ, קָסָבָר: מְגַדֵּף הַיְנוּ עֲבוֹדָה זָרָה.

פרק ב

א כריתות פרק ב - ג רַבִּי אוֹמֵר: (שם) ״כָּכֶם כַּגֵּר״, כְּאֲבוֹתֵיכֶם, מָה אֲבוֹתֵיכֶם לֹא נִכְנְסוּ לַבְּרִית אֶלָּא בְּמִילָה וּטְבִילָה וְהַרְצָאַת דָּמִים, אַף (הגרים) [הֵם] לֹא יִכָּנְסוּ לַבְּרִית אֶלָּא בְּמִילָה [וּטְבִילָה וְהַרְצָאַת דָּמִים וכו׳]. מִילָה, דִּכְתִיב: (יהושע ה׳:ה׳) ״כִּי מֻלִים הָיוּ [כָּל הָעָם הַיֹּצְאִים״ וְגוֹ׳]. טְבִילָה, דִּכְתִיב: (שמות כ״ד:ו׳) ״וַיִּקַּח מֹשֶׁה חֲצִי הַדָּם, וַיִּזְרֹק עַל הָעָם״, וְאֵין הֶזֵּאָה (אלא) [בְּלֹא] טְבִילָה. הַרְצָאַת דָּמִים, דִּכְתִיב: (שם) ״וַיִּשְׁלַח אֶת נַעֲרֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲלוּ עֹלֹת״ וְגוֹ׳.

ב (במדבר ו׳:ט׳) ״וְכִי יָמוּת מֵת עָלָיו בְּפֶתַע פִּתְאֹם״, ׳פֶּתַע׳, זֶה שׁוֹגֵג, וְכֵן הוּא אוֹמֵר: (שם לה) ״אִם בְּפֶתַע בְּלֹא אֵיבָה״. ׳פִּתְאֹם׳, זֶה אֹנֶס, וְכֵן הוּא אוֹמֵר: (במדבר י״ב:ד׳) ״וַיֹּאמֶר ה׳ פִּתְאֹם אֶל מֹשֶׁה״. תַּנְיָא אִידָךְ: ׳פִּתְאֹם׳, זֶה מֵזִיד, וְכֵן הוּא אוֹמֵר: (משלי כ״ב:ג׳) ״עָרוּם רָאָה רָעָה נִסְתָּר, פְּתָאִים עָבְרוּ וְנֶעֱנָשׁוּ״.

פרק ג

א כריתות פרק ג - ד תָּנוּ רַבָּנָן: (ויקרא י׳:י׳) ״וּלְהַבְדִּיל בֵּין הַקֹּדֶשׁ וּבֵין הַחֹל״ אֵלּוּ דָּמִים וַעֲרָכִין וַחֲרָמִים וְהֶקְדֵּשׁוֹת. ״וּבֵין הַטָּמֵא וּבֵין הַטָּהוֹר״, אֵלּוּ טֻמְאוֹת וּטְהָרוֹת. ״וּלְהוֹרוֹת״, זוֹ הוֹרָאָה. ״אֶת כָּל הַחֻקִּים״, אֵלּוּ הַמִּדְרָשׁוֹת. ״אֲשֶׁר דִּבֶּר ה׳״, זוֹ (תלמוד) [הֲלָכָה]. ״בְּיַד מֹשֶׁה״, זוֹ (הלכה למשה מסיני) [גְּמָרָא].

פרק ד

א כריתות פרק ד - אין אגדות בפרק זה.

פרק ה

א כריתות פרק ה - [פְּסָקָא]. דַּם [הַקֻּזָּה], שֶׁהַנְּשָׁמָה יוֹצֵאת בּוֹ, חַיָּבִין עָלָיו. אִיתְּמַר: אֵיזֶהוּ דַּם הַקֻּזָּה שֶׁהַנְּשָׁמָה תְּלוּיָה בּוֹ? רַבִּי יוֹחָנָן אָמַר: כָּל זְמַן שֶׁמְּקַלֵּחַ. רֵישׁ לָקִישׁ אָמַר: מִטִּפָּה הַמַּשְׁחֶרֶת וְאֵילָךְ.

פרק ו

א כריתות פרק ו - ה מִשְׁנָה. חַיָּבֵי חַטָּאוֹת וַאֲשָׁמוֹת וַדַּאִין שֶׁעָבַר עֲלֵיהֶן יוֹם הַכִּפּוּרִים, חַיָּבִין לְהָבִיא לְאַחַר יוֹם הַכִּפּוּרִים. מִי שֶׁבָּא (בידו) [עַל יָדוֹ] סְפֵק עָבְרָה בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים, אֲפִלּוּ עִם חֲשֵׁכָה פָּטוּר. שֶׁכָּל הַיּוֹם מְכַפֵּר.

ב ו מִשְׁנָה. הָאָב קוֹדֵם לָאֵם בְּכָל מָקוֹם. יָכוֹל מִפְּנֵי שֶׁכִּבּוּד הָאָב עָדִיף עַל כִּבּוּד הָאֵם? תַּלְמוּד לוֹמַר: (ויקרא י״ט:ג׳) ״אִישׁ אִמּוֹ וְאָבִיו תִּירָאוּ״, מְלַמֵּד שֶׁשְּׁנֵיהֶם שְׁקוּלִין. אֲבָל אָמְרוּ חֲכָמִים: הָאָב קוֹדֵם לָאֵם, מִפְּנֵי שֶׁהוּא וְאִמּוֹ חַיָּבִים בִּכְבוֹד אָבִיו, וְכֵן בְּתַלְמוּד תּוֹרָה, אִם זָכָה הַבֵּן לִפְנֵי הָרַב, הָרַב קוֹדֵם אֶת הָאָב, בְּכָל מָקוֹם, מִפְּנֵי שֶׁהוּא וְאָבִיו חַיָּבִים בִּכְבוֹד רַבּוֹ.

ג הַדְרָן עֲלָךְ מַסֶּכֶת כְּרִיתוּת